

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

referitoare la cererea de suspendare a acțiunii unor prevederi din
Legea cu privire la Procuratură și a Decretului Președintelui
Republicii Moldova nr. 147-IX din 6 septembrie 2021 privind
încetarea de drept a mandatului de membru al Consiliului Superior al
Procurorilor al domnului Dumitru Pulbere
(*sesizarea nr. 202a/2021*)

CHIȘINĂU

24 septembrie 2021

DECIZIE REFERITOARE LA CEREREA DE SUSPENDARE A ACȚIUNII UNOR
PREVEDERI DIN LEGEA CU PRIVIRE LA PROCURATURĂ ȘI A DECRETULUI
PREȘEDINTELUI REPUBLICII MOLDOVA NR. 147-IX DIN 6 SEPTEMBRIE 2021
PRIVIND ÎNCETAREA DE DREPT A MANDATULUI DE MEMBRU AL
CONSILIULUI SUPERIOR AL PROCURORILOR AL DOMNULUI DUMITRU
PULBERE

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dlui Marcel Lupu, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată pe 21 septembrie 2021,
Examinând *prima facie* sesizarea menționată,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 24 septembrie 2021, în camera de consiliu,

C O N S T A T Ă

1. La originea cauzei se află o sesizare depusă la Curtea Constituțională, pe 21 septembrie 2021, de domnul Alexandr Stoianoglo, Procuror General al Republicii Moldova, în baza articolelor 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, 25 lit. f) din Legea cu privire la Curtea Constituțională nr. 317 din 13 decembrie 1994 și 38 alin. (1) lit. f) din Codul jurisdicției constituționale nr. 502 din 16 iunie 1995.

2. Autorul sesizării i-a solicitat Curții să verifice constituționalitatea textului „precum și vârsta de cel mult 65 de ani” din articolul 69 alin. (4) și a articolului 76 alin. (1) lit. i¹) din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, în redactarea Legii nr. 102 din 24 august 2021. Autorul sesizării a contestat și Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 147-IX din 6 septembrie 2021 privind încetarea de drept a mandatului de membru al Consiliului Superior al Procurorilor al domnului Dumitru Pulbere.

3. Totodată, în baza articolelor 25¹ alin. (2) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 7¹ alin. (2) din Codul jurisdicției constituționale, autorul sesizării i-a solicitat Curții să suspende acțiunea prevederilor legale contestate și a Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 147-IX din 6 septembrie 2021.

4. În cazul în care, invocând riscul afectării unui domeniu prevăzut de articolul 25¹ alin. (2) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și de articolul 7¹ alin. (2) din Codul jurisdicției constituționale, autorul sesizării solicită suspendarea acțiunii prevederilor contestate, acesta trebuie să aducă argumente care să demonstreze intensitatea și posibilele prejudicii și consecințe negative iminente și ireparabile ale riscului invocat (a se vedea DCC nr. 31 din 19 martie 2021, § 7).

DECIZIE REFERITOARE LA CEREREA DE SUSPENDARE A ACȚIUNII UNOR
PREVEDERI DIN LEGEA CU PRIVIRE LA PROCURATURĂ ȘI A DECRETULUI
PREȘEDINTELUI REPUBLICII MOLDOVA NR. 147-IX DIN 6 SEPTEMBRIE 2021
PRIVIND ÎNCETAREA DE DREPT A MANDATULUI DE MEMBRU AL
CONSILIULUI SUPERIOR AL PROCURORILOR AL DOMNULUI DUMITRU
PULBERE

5. În argumentarea cererii de suspendare, Procurorul General pretinde că există riscul restrângerii exercițiului mandatului de membru al Consiliului Superior al Procurorilor, fapt care ar conduce la încălcarea principiului separării puterilor în stat. De asemenea, acesta susține că ar fi periclitată funcționalitatea și independența Consiliului Superior al Procurorilor.

6. Autorul sesizării susține că, odată puse în aplicare, modificările operate la articolele 69 alin. (4) și 76 alin. (1) lit. i¹) din Legea cu privire la Procuratură ar afecta componența Consiliului Superior al Procurorilor și inamovibilitatea membrilor săi. În acest sens, Procurorul General menționează că, pe baza prevederilor legale contestate, Președintele Republicii a emis Decretul nr. 147-IX din 6 septembrie 2021 privind încetarea de drept a mandatului de membru al Consiliului Superior al Procurorilor al domnului Dumitru Pulbere. Ca urmare a încetării mandatului dlui Dumitru Pulbere, Președintele Republicii a demarat procedura de selectare a unui membru în Consiliul Superior al Procurorilor din rândul societății civile. Prin urmare, în opinia Procurorului General, suspendarea prevederilor legale contestate și a Decretului Președintelui Republicii nr. 147-IX din 6 septembrie 2021 este dictată de aceste circumstanțe. De altfel, Procurorul General consideră că, în eventualitatea în care Președintele Republicii va desemna un nou membru în Consiliul Superior al Procurorilor, aceasta va constitui un fapt consumat, imposibil de remediat.

7. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a textului „precum și vârsta de cel mult 65 de ani” din articolul 69 alin. (4) și a articolului 76 alin. (1) lit. i¹) din Legea cu privire la Procuratură, ține de competența Curții Constituționale.

8. De asemenea, potrivit articolului 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, Curtea exercită controlul constituționalității decretelor Președintelui Republicii Moldova referitoare la o autoritate de rang constituțional, în cazul în care criticile se raportează la prevederi constituționale și este demonstrată incidența acestora. De altfel, Curtea Constituțională este singura autoritate competentă să se pronunțe în mod definitiv cu privire la un aspect care ține de Constituție (a se vedea, *mutatis mutandis*, HCC nr. 20 din 9 iulie 2020, §30). Aceasta se datorează faptului că Constituția este, în principal, un instrument juridic și politic a cărui interpretare reclamă o pregătire deosebită. Textele constituționale au, în majoritatea lor, particularitatea de a fi redactate cu utilizarea unor formule vaste și generale, iar interpretarea lor presupune oferirea unor răspunsuri consolidate. Această particularitate impune o diferență esențială între activitatea pe care o prestează judecătorii constituționali și activitatea pe

DECIZIE REFERITOARE LA CEREREA DE SUSPENDARE A ACȚIUNII UNOR
PREVEDERI DIN LEGEA CU PRIVIRE LA PROCURATURĂ ȘI A DECRETULUI
PREȘEDINTELUI REPUBLICII MOLDOVA NR. 147-IX DIN 6 SEPTEMBRIE 2021
PRIVIND ÎNCETAREA DE DREPT A MANDATULUI DE MEMBRU AL
CONSILIULUI SUPERIOR AL PROCURORILOR AL DOMNULUI DUMITRU
PULBERE

care o exercită judecătorii de drept comun, care aplică de cele mai multe ori texte legale clare și bine-definite (HCC nr. 20 din 9 iulie 2020, § 29).

9. Curtea constată că, prin Legea nr. 102 din 24 august 2021, în articolul 69 alin. (4) din Legea cu privire la Procuratură a fost introdusă condiția vârstei maxime de 65 de ani pentru candidații la funcția de membru al Consiliului Superior al Procurorilor din partea societății civile. De asemenea, prin aceeași lege, la articolul 76 alin. (1) lit. i¹) din Legea cu privire la Procuratură a fost introdus temeiul de încetare a mandatului membrului Consiliului Superior al Procurorilor, *i.e.* atingerea vârstei de 65 de ani. Potrivit alineatului (2) al aceluiași articol, *inter alia*, la împlinirea acestei vârste mandatul de membru al Consiliului încetează de drept.

10. La data intrării în vigoare a Legii nr. 102 din 24 august 2021 pentru modificarea Legii cu privire la Procuratură, un membru al Consiliului Superior al Procurorilor din rândul societății civile avea împlinită vârsta de 65 de ani și, prin urmare, i-a încetat de drept mandatul.

11. În acest sens, pe 6 septembrie 2021, Președintele Republicii a emis Decretul nr. 147-IX privind încetarea de drept a mandatului de membru al Consiliului Superior al Procurorilor al domnului Dumitru Pulbere. Pe aceeași dată, Președintele Republicii a emis Decretul nr. 148-IX privind constituirea Comisiei pentru organizarea și desfășurarea concursului de selectare a candidatului la funcția de membru al Consiliului Superior al Procurorilor din rândul societății civile.

12. Având în vedere că a fost declanșat procesul de desemnare a unui nou membru în Consiliul Superior al Procurorilor, Curtea reține că, în eventualitatea în care va declara neconstituțional articolul 76 alin. (1) lit. i¹) din Legea cu privire la Procuratură (care se referă la încetarea *ope legis* a mandatului membrilor Consiliului Superior al Procurorilor) și Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 147-IX din 6 septembrie 2021, fără a suspenda acțiunea actelor respective, hotărârea sa va fi lipsită de efectivitate, dat fiind caracterul ei *ex nunc* obișnuit.

13. Din aceste motive, Curtea va dispune suspendarea acțiunii articolului 76 alin. (1) lit. i¹) din Legea cu privire la Procuratură și a Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 147-IX din 6 septembrie 2021 privind încetarea de drept a mandatului de membru al Consiliului Superior al Procurorilor al domnului Dumitru Pulbere, până la soluționarea cauzei.

14. Totodată, Curtea reține că pentru a fi respectat principiul loialității constituționale (a se vedea HCC nr. 7 din 18 mai 2013, § 49; HCC nr. 33 din 10 octombrie 2013, § 50; HCC nr. 30 din 8 decembrie 2015, § 43), Președintele Republicii trebuie să aștepte soluția Curții Constituționale cu privire la această sesizare și să suspende procesul de numire a unui nou membru în Consiliul Superior al Procurorilor (a se vedea, *mutatis*

DECIZIE REFERITOARE LA CEREREA DE SUSPENDARE A ACȚIUNII UNOR
PREVEDERI DIN LEGEA CU PRIVIRE LA PROCURATURĂ ȘI A DECRETULUI
PREȘEDINTELUI REPUBLICII MOLDOVA NR. 147-IX DIN 6 SEPTEMBRIE 2021
PRIVIND ÎNCETAREA DE DREPT A MANDATULUI DE MEMBRU AL
CONSILIULUI SUPERIOR AL PROCURORILOR AL DOMNULUI DUMITRU
PULBERE

mutandis, HCC nr. 9 din 14 februarie 2014, § 68; HCC nr. 12 din 7 mai 2020, § 88; DCC nr. 137 din 7 decembrie 2020, § 12; DCC nr. 20 din 16 februarie 2021, § 5).

15. Cu privire la cererea de suspendare a articolului 69 alin. (4) din Legea cu privire la Procuratură, care stabilește limita de vârstă de 65 de ani pentru candidații la funcția de membru al Consiliului Superior al Procurorilor, din argumentele autorului sesizării, Curtea nu identifică vreun prejudiciu sau vreo consecință negativă iminentă la adresa valorilor invocate în cerere, care ar justifica suspendarea acțiunii normei respective.

Din aceste considerente, în baza articolelor 135 alin. (1) lit. a) și 140 din Constituție, 25¹ din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 6, 7¹, 61 și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

D E C I D E

1. *Se admite parțial* cererea de suspendare a acțiunii actelor contestate în sesizarea nr. 202a/2021, formulată de dl Alexandr Stoianoglo, Procuror General al Republicii Moldova.

2. *Se suspendă* acțiunea articolului 76 alin. (1) lit. i¹) din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură și a Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 147-IX din 6 septembrie 2021 privind încetarea de drept a mandatului de membru al Consiliului Superior al Procurorilor al domnului Dumitru Pulbere, până la soluționarea cauzei.

3. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 24 septembrie 2021
DCC nr. 144
Dosarul nr. 202a/2021